

111964

I-156

IMPERATORIS
JUSTINIANI
INSTITUTIONUM
LIBRI QUATUOR.

*Adjecti sunt ex Digestis Tituli de verborum
significatione , & de Regulis
Juris*

Cum Indice ad eosdem.

Superiorum permissu,
MATRITI M.DCC.LXXII.

In Regia Typographia , vulgò de la
Gazeta.

PROŒMIUM.

De Confirmatione Institutionum.

IN NOMINE DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI.

IMPERATOR *Cesar Flavius Justinianus, Alemanicus, Gothicus, Francicus, Germanicus, Anticus, Alanicus, Vandalicus, Africanus, Pius, Felix, Inclytus, victor, ac triumphator semper Augustus, cupida legum juventuri.* (S. D.)

IMPERATORIAM Majestatem non solum armis decoratam, sed etiam legibus oportet esse armatam: ut utrumque tempus, & bellorum, & pacis, recte possit gubernari: & princeps Romanus non solum in hostilibus præliis victor existat, sed etiam per legitimos tramites calumniantium iniquitates expellat: & fiat tam juris religiosissimus, quàm victis hostibus triumphator (magnificus.)

1 ¶ Quorum utramque viam cum summis vigiliis, summaque providentia, annuente Deo, perfecimus. Et bellicos quidem sudores nostros barbaricæ gentes sub juga nostra redactæ cognoscunt: & tam Africa, quàm aliæ innumeræ provinciæ, post tanta temporum spatia nostris victoriis à Cœlesti Numine præstitis, iterum ditioni Romanæ, nostroque additæ imperio, protestantur. Omnes vero populi legibus tam à nobis promulgatis, quàm compositis, reguntur.

2 ¶ Et cum sacratissimas constitutiones, antea confusas, in luculentam ereximus consonantiam: tunc nostram extendimus curam ad immensa veteris prudentiæ volumina: & opus desperatum, quasi per medium profundum euntes, cœlesti favore jam adimplevimus.

3 ¶ Cumque hoc, Deo propitio, peractum est, Triboniano viro magnifico, magistro, & exquæstore sacri palatii nostri, (& exconsule) necnon Theophilo, & Dorotheo, viris illustribus, antecessoribus (quorum

INSTITUTIONUM,
SEU ELEMENTORUM
JUSTINIANI

Sacratissimi Principis

LIBER PRIMUS.

DE JUSTITIA, ET JURE.

TITULUS PRIMUS.

*JUSTITIA est constans, & perpetua
voluntas jus suum cuique tribuendi.*

1 ¶ *Jurisprudencia est divinarum,
atque humanarum rerum notitia, justis,
atque injustis scientia.*

2 ¶ *His igitur generaliter cognitis,
& incipientibus nobis exponere jura*

populi Romani, ita videntur posse tradi commodis-
sime, si primò levi, ac simplici via, post deinde
diligentissima, atque exactissima interpretatione, sin-
gula tradantur; alioqui si statim ab initio rudem adhuc,
& infirmum animum studiosi multitudine ac varie-
tate rerum oneraverimus, duorum alterum, aut deser-
torem studiorum efficiemus, aut cum magno labore,
sæpe etiam cum diffidentia (quæ plerumque juvenes
avertit) serius ad id perducemus, ad quod leviorē
via ductus, sine magno labore, & sine ulla diffiden-
tia, maturius perducī potuisset.